

KLAGANDE

1. Visionary Cast AB (tidigare Acri Design AB), 559116-4651
2. **AA**
3. Fortic AB, 556807-3869

Ombud för 1–3: Advokaten Björn Wendleby samt biträdande juristerna
Axel Schelén och Henrik Nilsson

MOTPART

Finansinspektionen

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten i Stockholms dom den 17 juli 2025
i mål nr 13033-24, 13035-24 och 13044-24, se bilaga A

SAKEN

Sanktionsavgift

KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

1. Kammarrätten avslår yrkandena om separat handläggning.
2. Kammarrätten avslår överklagandena i övrigt.

Avgörandet är elektroniskt undertecknat

Dok.Id 716571

Postadress
Box 2302
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls Torg 5

Telefon
08-561 690 00
E-post: kammarrattenistockholm@dom.se
www.domstol.se/kammarratten-i-stockholm/

Telefax

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00–16:00

YRKANDEN M.M.

Visionary Cast AB, **AA** och **Fortic AB** yrkar att sanktionsavgifterna ska sättas ned och att deras respektive mål ska handläggas separat från övriga mål som avgjorts genom förvaltningsrättens dom. **AA** och Visionary Cast AB yrkar i första hand att avgifterna mot dem ska undanröjas.

Klagandena hänvisar till det som de har fört fram i förvaltningsrätten och tillägger bl.a. följande. Höjningen av grundbeloppet för bolagen är oproportionerligt hög i jämförelse med höjningen för **AA**. Att avgiften ska vara högre för juridiska personer beaktas redan när grundbeloppet fastställs och genom de sanktionstak som finns. Även skillnader i transaktionsantal beaktas då grundbeloppet räknas ut. Det har också varit fel att beakta klagandenas inbördes relationer i en försvårande riktning, eftersom anmälningssplikten i sig förutsätter att det har skett en transaktion mellan närstående. Vidare är det olämpligt att **AA** ska straffas dubbelt för transaktioner som alla har varit del av samma händelseförlopp och detta borde i vart fall beaktas i en förmildrande riktning. Att han genom sina bolag träffas av ett totalt sett mycket högt sanktionsbelopp är inte heller proportionerligt. Avgifterna är därutöver så pass höga att de undergräver den gradskillnad som ska finnas mellan marknadsmissbruksförordningens straffpåföljder och administrativa sanktioner. Varken Finansinspektionen eller förvaltningsrätten har beaktat bolagens finansiella ställning på det sätt som krävs. Nuvarande avgiftsnivåer kan medföra att bolagens verksamheter behöver avvecklas och det går alltså att ifrågasätta om de i praktiken uppnår ett avskräckande syfte. Av samma skäl framstår de som oproportionerliga vid en jämförelse med andra sanktionssystem på finansmarknadsområdet. Risken för likvidation innebär också potentiella skador för tredje man.

Finansinspektionen anser att överklagandena ska avslås och för fram bl.a. följande. **AA** s nyttjande av insiderinformation och hans uteblivna

insynsanmälningar rör inte samma gärning. Den tidigare brottmålsdomen utgör därför inget hinder mot sanktionsavgiften och inte heller ett skäl att sänka den. Vidare kan det inte göras någon jämförelse med vad sanktionsavgiften hade bestämts till om **AA** hade utfört alla transaktioner eller om alla transaktioner utförts av ett bolag. Att grundbeloppet höjts i olika utsträckning beror på att Finansinspektionen gör en sammanvägd bedömning i varje enskilt fall och det är inte möjligt att kvantifiera hur mycket en viss omständighet ska påverka avgiften för varje berörd person. I de aktuella ärendena finns dessutom skillnader i bl.a. antalet transaktioner och deras sammanlagda värde. Någon begränsning i hur mycket grundbeloppet kan justeras framgår inte heller av Finansinspektionens riktlinjer. Även om ingen enskild transaktion överstiger maxbeloppet enligt riktlinjerna har det sammantagna värdet varit högt, vilket gör att överträdelserna ska betraktas som mer allvarliga. Finansinspektionen har beaktat bolagens finansiella ställning. Sett till det som har kommit fram om den finansiella ställningen och överträdelsernas allvar saknas dock skäl för nedsättning.

SKÄLEN FÖR KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Separat handläggning

Klagandena yrkar att respektive mål ska handläggas separat, för att undvika att specifika omständigheter i varje enskilt fall förbises.

Kammarrätten har att göra en individuell prövning av sanktionsavgiften i varje enskilt fall, oavsett hur målen handläggs eller avgörs. Yrkandena om separat handläggning ska därför avslås.

Skäl för ingripande

Det är klarlagt att klagandena har anmält sina transaktioner för sent eller inte alls. Det finns därför förutsättningar för ett ingripande. Kammarrätten instämmer i förvaltningsrättens bedömning att avgifterna inte utgör en dubbelbestraffning av AA . Det har inte kommit fram någon annan anledning att avstå från att ingripa mot överträdelserna genom beslut om sanktionsavgift.

Sanktionsavgifternas storlek

I marknadsmissbruksförordningen¹ samt i lagen (2016:1306) med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadsmissbruksförordning, kompletteringslagen, och dess förarbeten anges kriterier för hur storleken på sanktionsavgifterna ska fastställas.

Den generella utgångspunkten både vid val av sanktionsavgift som ingripande och bestämmande av avgiftens storlek är överträdelsens allvar och hur länge den har pågått. Särskild hänsyn ska i sammanhanget tas till överträdelsens konkreta och potentiella effekter på det finansiella systemet, skador som har uppstått och graden av ansvar. Tidigare överträdelser ska också beaktas i en försvårande riktning. Som förmildrande omständigheter ska beaktas om den som har begått överträdelsen i väsentlig mån har underlättat utredningen genom aktivt samarbete, vidtagit åtgärder för att förhindra att överträdelsen upprepas eller förorsakats men till följd av överträdelsen. Särskild vikt ska också fästas vid berörd persons finansiella ställning och eventuell vinst som gjorts till följd av överträdelsen (5 kap. 15, 16 och 18 §§ kompletteringslagen, artikel 31.1 i marknadsmissbruksförordningen och HFD 2022 ref. 23). De omständigheter som har angetts i

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 596/2014 av den 16 april 2014 om marknadsmissbruk (marknadsmissbruksförordning) och om upphävande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/6/EG och kommissionens direktiv 2003/124/EG, 2003/125/EG och 2004/72/EG.

lag är inte uttömmande och det går inte heller att däri ange vilken relativ vikt de ska tillmätas eller hur de ska vägas i ett enskilt fall (prop. 2016/17:22 s. 223 och 225).

Vad som är en lämplig sanktionsavgift får fastställas vid en sammanvägd bedömning i det enskilda fallet. Avgifterna förutsätts vara relativt höga i och med att de ska ha en avskräckande effekt, samtidigt som de ska vara rimliga i förhållande till överträdelsens allvar jämfört med andra typer av överträdelser. Avgifterna för en juridisk person bör normalt sett fastställas till högre belopp än för fysiska personer och bör kunna relateras till t.ex. den juridiska personens storlek eller finansiella ställning (prop. 2016/17:22 s. 225 och HFD 2022 ref. 23).

Av likabehandlingsskäl kan det i många fall vara motiverat att utgå från schablonbelopp enligt Finansinspektionens riktlinjer, även om riktlinjerna måste frångås om de ger ett oproportionerligt resultat i det enskilda fallet (HFD 2022 ref. 23 och HFD 2019 ref. 72).

Kammarrättens bedömning

Sanktionsavgiften ska bestämmas utifrån omständigheterna i varje enskilt fall. Genom att genomföra de aktuella transaktionerna delvis via sina bolag har AA undgått ett personligt ekonomiskt ansvar för en betydande del av dem. Det saknas därför enligt kammarrätten skäl att i förmildrande riktning beakta att avgifter för övriga klagande indirekt drabbar honom i egenskap av aktieägare. Kammarrätten instämmer även i förvaltningsrättens bedömning att AA:s tidigare brottmålsdom inte utgör ett skäl att justera avgifterna. Eftersom de aktuella överträdelserna av marknadsmissbruksförordningen inte är straffsanktionerade finns därutöver inget skäl att sänka avgifterna i syfte att uppnå en lämplig avvägning gentemot vad straffsatsen skulle vara för ett liknande agerande (jfr prop. 2016/17:22 s. 226).

Sanktionsavgiften bestäms genom en sammanvägd bedömning och det går inte att närmare slå fast hur omständigheterna ska viktas i det enskilda fallet. Avgiften ska också anpassas efter berörd persons finansiella ställning och i syfte att vara avskräckande. Sett till den bakgrunden och förutsättningarna i målen anser kammarrätten att det saknas anledning att frånga Finansinspektionens justeringar av grundbeloppen i respektive ärende. Avgifterna är av samma skäl inte oproportionerliga enbart för att de har fastställts till ett klart högre belopp för bolagen än för AA , eller för att de skiljer sig åt trots att det finns ett antal likheter i fråga om själva överträdelserna.

Kammarrätten anser i likhet med förvaltningsrätten att det finns flera omständigheter som gör de aktuella överträdelserna särskilt allvarliga, däribland att de har upprepats genom en stor mängd transaktioner samt att transaktionerna har anmälts med avsevärda dröjsmål och i flera fall först efter uppmärksammande från Finansinspektionen. För Fortic AB rör det sig även om ett totalt sett mycket högt transaktionsvärde.

Överträdelserna har också haft en påtaglig potentiell effekt på det finansiella systemet. Kammarrätten beaktar i den bedömningen att marknaden kan ha olika stort intresse av en transaktion beroende på hur närståenderelationen ser ut i det enskilda fallet, oaktat att anmälningsplikten i sig förutsätter en sådan relation. I och med att icke-anmällda avyttringar kan leda till övervärderingar av instrumenten som handlas har det också funnits skäl att betrakta valet att inte anmäla dessa transaktioner som särskilt allvarligt.

Flera omständigheter talar alltså i en försvårande riktning. Det har däremot inte kommit fram att överträdelserna har medfört några konkreta effekter på det finansiella systemet, skador för tredje man eller att någon har gjort en vinst till följd av dem. Inte heller har det kommit fram att Visionary Cast AB har agerat i ett illegitimt syfte. Kammarrätten konstaterar emellertid att Finansinspektionen redan har gjort sänkningar av hänsyn till de

förmildrande omständigheterna i ärendena, och anser att dessa har beaktats i en tillräcklig utsträckning.

Slutligen instämmer kammarrätten i förvaltningsrättens bedömning att det saknas skäl att sätta ned avgifterna med hänsyn till klagandenas ekonomiska förhållanden. Sanktionstaken i kompletteringslagen tar, till skillnad från vad som gäller på bank- eller värdepappersmarknaden, inte någon uttrycklig hänsyn till berörda personers likviditet. Att bolagen kan behöva avveckla sina verksamheter utesluter inte att avgifterna får en avskräckande effekt på allmänheten. Det som klagandena har fört fram i denna del ändrar därför inte kammarrättens bedömning. Inte heller finns det anledning att sätta ned avgifterna av hänsyn till potentiella konsekvenser för bolagens fordringsägare.

Vid en sammanvägd bedömning av samtliga omständigheter som har kommit fram i målen bedömer kammarrätten att de beslutade sanktionsavgifterna är väl avvägda. Det saknas alltså anledning att sätta ned avgifterna och överklagandena ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B (KR-01).

I avgörandet har deltagit kammarrättspresidenten Thomas Rolén (ordförande), kammarrättsrådet Anette Briheim Fällman (referent) och tf. assessorn Linn Nordqvist.

Föredragande har varit fiskalen Pontus Marklund Andersson.